

ПОЗОРИШТЕ.

УРЕЂУЈЕ А. ХАЦИЋ.

ИЗЛАЗИ СВАГДА О ДАНУ СВАКЕ ПРЕДСТАВЕ НА ПО ТАБАКА. — Стоји за Нови Сад 40, а на страну 60 н. месечно. — ПРЕТНУТА СЕ ШАЉЕ Корнелу Јовановићу, који се из љубави према позоришту примио да разашље овај лист.

Ќ Р А Љ Л И Р.

(Паставак.)

Лир.

Верујем.
Чуј природо, чуј богињо, ох, чуј!
Мислиш ли дати овом створу свом
Да зачне плод, обустави твој смер,
Учини срце њено јалово!
Осуши у њој жива родила,
Не било чеда телу нечасном
У њену част! А зачне л', створи јој
Од жучи дете, да му буде век
Животу њеном одрод' — јад, и јед
То младо чело нек јој сабере;
У образ јој нек сузе дубе траг;
Обрни неге материнске јој
У поругу и смеј, нек осети
Да не једе ни љуте гује зуб
К'о дечиј' незахвал! (Оде.)

Будала.

Чика Лире, чика Лире! Чекај на поведи со-
бом и будалу.

Ухваћену лију
И оваку прију
Одмах би с' очијута
За шију;
Тек подвезу да м' новију
Сашију;
И ју!

(Завеса пада.)

Д Р У Г И Ч И Н.

(Дворниште пред замком Грофа Глостера.)

ПОЈАВА ПРВА.

Едмунд и Куран (сусретну се.)

Едмунд.

Пријатељу, добро дошао? Здраво л' дође?

Какво добро доносиш нам амо?

Куран.

Здраво нашао! Код вашег оца бејаш, господине;
јавих му, да ће ове ноћи светли војвода Корнвал
са својом женом, војвоткињом Реганом, у походе
доћи.

Едмунд.

Како то! И што тако изненадно?

Куран.

Не знам ни сам, господине, ал' ви ћете без сумње
знати, ако сте што чули за новости, које се од
скора проносе, но које се само између најбољих
пријатеља и у највећем поверењу тек на ухо ша-
пућу, на мислим

Едмунд.

Ја ништа чуо нисам; говори, какве су то новости!

Куран.

Како, зар, баш ништа нисте слушали о гласу,
који се пронаша, као да ће скоро да букле рат
између Корнвала и Албанија?

Едмунд.

Ни речице од тога, нисам чуо! Но говори, знаш
ли ми још што и даље казати?

Куран.

Не знам, господине, јер све, што год сам знао, ја
сам вам казао; — на сад остајте ми здраво, го-
сподине! (Оде.)

Едмунд.

Војвода дакле још ове ноћи
с војвоткињом долази овамо, —

Врло добро, боље бит' не може,
Да се план мој што брже изврши!

Отац свуда поставио страже,

Како Едгар не би куд умак'о; —

Све ми сретно за руком полази,

Само једна јоште што ј' остала

Ствар незнатна, ма да ј' тугаљива

Да с' изврши!

Ал' и њу ћу извршити лако,
 Па сам онда ја на коњу своме!
 Срећо, што ми досад помагаше,
 Дед' још и то, па да с' загрлимо! (Зове Едгара.)
 Брате, дођи на реч једну само! (Едгар сиђе.)
 Отац на те строго пази, брате,
 Око замка постави страже;
 Пази добро како ћеш умаћи,
 Своју живу да изнесеш главу!
 Бежи одмах, ова ноћца тамна,
 Узећете у закриље своје,
 И даће ти где год уточишта!
 Но реци ми сада при расстанку,
 Јеси л' кад год говорио што год
 Против нашег земље господара
 Корнвала, ил' његове жене?
 Он долази амо ове ноћи,
 Зајдно с њоме са свим изненадно;
 Каж' ми дакле, да л' говора што год
 О његовој сваћи с' Албанијем?
 Промисли се!

Едгар.

Баш ни речи, нит' знам што о томе!

Едмунд (лагано.)

Ћути сада, ев' оца где иде,
 И опрости овом поступању,
 Што мач против теб' извући морам;
 Дедер мало да се проиграмо,
 Како б' лакше твоме бегству пута
 Прокрчили забуном у двору!
 Мач извуци на нападај тобож,
 Играј добро улогу привидну! (Гласно.)
 Предај се! Покори се оцу своме!
 Амо свећу! (Тихо.)
 Бежи, брате, ако бога знадеш! (Гласно.)
 Свећу брже, амо свећу брже! (Тихо.)
 Бежи, брате, збогом, сретно пош'о!

Едгар (побегне.)

Сад овако! (Раскрвави сам себи руку.)
 Нек се тако поверује слепо,
 Да с' заиста ја борих са њиме!
 Ништ' не значи ова лудост мала;
 Кол'ко л' пута гледах ја у шали,
 Где напито друштво измеђ себе
 Још више се бојем раскрвави,
 И разбију један другом главе!
 Оче, оче, нико не долази,
 Зар ми никог у помоћи нема?!

Глостер (дође, а за њим слуге носе буктиње.)

Глостер.

Где је нитков? Куд побеже уља?

Едмунд.

Ту сакривен стајаше у мраку,
 Па кад хтедох овуда да прођем,
 Он насрну на ме мачем голим,
 Као бесан, и погрдним реч'ма,
 Проклињући дан рођења мога,
 Обрани ме.

Глостер.

Где је сада?

Едмунд.

Оче, види, како крв ми тече!

Глостер.

Али где је? Куд побеже нитков?

Едмунд.

Там, на ону страну негуд оде,
 И побеже кад виде да. (Слуге оду на све стране.)

Глостер.

Шта кад виде? Како л' рече, сине?

(Наставиће се.)

ДВЕ СЛАВНЕ ЖЕНЕ.

(Свршетак.)

За чудо, та Рашел, која после изађе најми-
 локрвнија и најдражеснија женскиња у Француској,
 — беше из малена не друго, већ башружно де-
 војче. Нарави меланхоличне и ћутљиве, стасом
 малена, болешљива и сасма мршава, с чега јој
 руке и ноге дођоше несразмерно дуге, протегља-

сте — изгледаше као да је природа мађијски
 на свет оправила. Уз то још имахаше она у гор-
 њој вилицы неколико зуба више, него у друге
 деце, које после мораде повадити, да је са свим
 не наказе. Глас јој је био за детињства тако груб
 и неотесан, да су је другарице руском звале; она

узимаше после, као оно у Јелина славни говорник Димостен, ситне пљунке под језик, да улешпа свој изговор и глас да омекша — није још знала ни читати ни писати. Па ипак, ко год би је најљивије посматрао, није могао да не спази у очима јој поноса и огња; и кад би год мала Рашел отргла се за часак својој обичној затупљености, радост би јој као и гњев машали се демонске нарави.

Једног јутра, кад су Сара и Рашел певале на улици, прође туда чувени учитељ певања Корон. Изненади се кад чује те две девојчице како лепо и уменно певају. Стане и на први поглед види, колико је много драматскога кара у њих обадве. Узме их у своју школу за певање и учаше их бесплатно. Кад он умре год. 1833. буду оне примљене у конзерваторију, у коју ни данас није лако приступити.

Рашел стане у науци музичкој и певачкој силно одмицати испред своје старије сестре; она је брзо напредовала.

Године 1838. отворе јој се двери позорнице у Théâtre français, и тако достиже она, за чим је највећма тежила.

Али на колико препрека наиђе она тек сад једно за другим! Слугине су можда њене потоне саглумице како ће на брзо све редом иза њедалеко заостати; како ће од њенога сјаја брзо потамнити све остале, до тада сјајне звезде позоришне! Доста то, глумци и глумице тога позоришта не хтедохе трпети међу собом ту доскора-

шњу певачицу са улице; и да се за њу не заузе славна глумица Марсова, која то младо девојче одмах без зазора прими као себи равну другарицу, по свој прилици остао био тај данчани свет до века затворен за Рашелу Феликсову, а којем свету после баш она поможе, те доспе до најлепшег гласа и највеће славе.

Било је 12. јунија 1838. То вече глумила је Рашел први пут у Théâtre français. Публика је једва на ум узела ту од седамнаест година девојку, која том приликом једва савлада своје страховање пред светом. И ко би могао тада и помислити, да ће та омалена Јеврејка, та дондe не-знана почетница, мало за тим изаћи на глас као величанствена трагеткиња свога народа, као највећа уметница свега просвећеног света и слављена бити до века!

Једна једина женска глава, дивотна жена, таки с почетка предвиде то и поверова у велику и светлу будућност тадање почетнице Рашеле Феликсове. То је била она првоприказана овде: Делфина Гејова, тада већ жена Емила де Жирардена. У подлистку у „Преси“ она је прва предсказала какви лавор-венци чегају на послетку млађану глумицу Рашел. И погодила је. Она је њу прва увела у онај с почетка споменути духа пуни збор, а по том и у свеколико одабрано друштво парискога света.

Ето, то су те две славне жене француског народа, којима је слава разнета почитавом свету — књижевном и позоришном.

К.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

(Госпођа од Сен-Тропеа) приказана је на нашој позорници 22. априла о. г. Ова драма из праве романтичне школе француске тако рећи од почетка до краја веже човеку пажњу тако јако, да једва може дахнути од силног очекивања, да види како ће се свршити. Много се ту што шта догађа, што се по законима драматским не би смело десити. Али ко пита за то: великој публици увек се допада оно што је романтично, вапредно, а сирому критицару не остаје ништа друго, него да свој глас подигне против укуса публичног и против тога, што се писци слабо осврћу на драматске законе, кад хоће своју публику да забаве.

Приказ ове драме ишао је складно и на задовољство публике, која је живим знацима допадања пратила целу представу и представљачима главних улога г. Сајевићи (Хор-

тезија) и г. Сајевићу (Морис), који су заиста изврсно играли, своје признање чешће изјављивала. Хвалу заслужују и г. Лукић (Дарбел), г. Марковић (Косад), г. Ј. Поповићева (Шарлота), г. Зорић (Доберив), г. Јуршић (Ланглоа), г. Ј. Хаџићева (Цавлина), г. Добриновић (Јероним), г. Љ. Зорићева (Тоалета), и г. Вожовић (Серван), који сви редом имају удела у томе, што је представа те драме тако добро испала била.

Представа те драме заслужила је много више публике него што се била искупила у позоришту тог вечера. То нам је у толико чудноватије, што се тај комад, кад се оно лане први пут представљао, јако допао био нашој публици, која је већ онда захтевала да се што пре још једанпут да.

8.

Издаје управа српског народног позоришта.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

22. ПРЕДСТАВА.

У ПРЕТПЛАТИ 19.

У НОВОМЕ САДУ У НЕДЕЉУ 2. МАЈА 1876.

ПРВИ ПУТ:

АЛА СУ СМЕШНИ ТИ МУЖЕВИ.

Шалџива игра у 2 чина, написали Жем Фис и Делакур. С француског.

О С О Б Е:

Оскар Ламбер	Сајевић.
Алфред Шамуље	Ружић.
Димонтељ, банкар	Лукић.
Полидор Вандиел	Добриновић.
Роза, димонтељева нећака	Л. Хаџићева.
Фаника, димонтељева жена	Ј. Поповићева.
Селина, шамуљетова жена	Б. Хаџићева.
Баптиста	Бунић.

Збива се у Паризу у димонтељевом стању и на пољском добру његовом.

Многи од наших поштованих претплатника умољавају се, да би изволели исплатити први а сада већ и други део своје претплате у књижарској трговини браће Поповића.

Улазнице се продају у писарници позоришној (стању матичином) од 9—12 пре подне и од 3—5 сахата после подне, а после на каси.

Поједини бројеви овога листа продају се обдан по 5 н. а. вр. у српској народној задружној штампарији, у позоришној писарници и у вече на каси.

БОЛУЈЕ: П. ПОПОВИЋ.

ПОЧЕТАК У 7 И ПО А СВРШЕТАК У 10 САХАТА.